

שע"י ישיבת ההסדר-גבוהה שדרות

בס"ד, לי חשון תשע"ד

03 נובמבר 2013

תיק מס' 74014

פסק דין

בעניין שבין	לבין
התובע	הנתבע

א. עובדות מוסכמות

התובע הועסק בישיבה ע"פ חוזה (נספח) החל מ[הושמט לצורך פרסום] תמורת שכר חודשי בסך 3500 ש"ח ו- 800 ש"ח דמי נסיעות.

החל מ[הושמט לצורך פרסום], הישיבה נכנסה לקשיים עקב פטירת אחד הרבנים. מתקופה זו המשכורות לא שולמו במלואם כמפורט בנספח. בחודש [הושמט לצורך פרסום] לפי החלטת הנתבע ובהסכמת התובע הופחתו כל המשכורות ב-500 ₪.

הסכמה בין הצדדים על סיום עבודה עקב קשיים כלכליים של הישיבה היתה [הושמט לצורך פרסום].

ב. טענות התובע

לימדתי בישיבה משנת [הושמט לצורך פרסום] תמורת שכר חודשי בסך 3500 ש"ח ועוד 800 ש"ח דמי נסיעות. במשך כשנה קיבלתי את שכרי, ולאחר מכן החלו עיכובים במתן שכרי ואעפ"כ המשכתי ללמד. לאחר זמן לפי החלטת הנתבע הורדו המשכורות ב-500 ש"ח על מנת שהנהלת הישיבה תוכל לשלם את המשכורות בזמן. הסכמתי לכך, אעפ"כ לא הועיל הדבר ועדיין לא קבלתי את שכרי באופן סדיר. עזבתי סופית את הישיבה לאחר [הושמט לצורך פרסום]. ברצוני להוסיף שהישיבה ממשיכה להתקיים ולהעניק משכורות לעובדים, ולאחר שעזבתי ניתן לרמ"ים המכהנים בפועל תשלום על חלק מחובות העבר, אך לי לא ניתן דבר. לאור זאת, אני תובע את השלמת שכרי. כמו כן אני מעוניין לתבוע גם דמי פיצויים והלנת שכר.

לסיכום תביעתי היא:

33,371 ש"ח - שכר חודשי (כולל נסיעות) שלא שולם.

8500 ש"ח - פיצויי פיטורים.

סה"כ: 41,871 ש"ח+10% דמי הלנת שכר.

שע"י ישיבת ההסדר-גבוהה שדרות

ג. טענות הנתבע

אני מודה שאנו מחויבים בתביעת השכר, כמו גם לתשלום הפיצויים שכן מקובל לשלם גם פיצויים. אך יש בעיה של קשיים כספיים. למעשה למרות שהאחריות הכוללת מוטלת עלי, אך ההחלטות בפועל אינן מתקבלות על ידי באופן ישיר, אלא על ידי מי שנמצא בשטח קרי ע"י הרב פלוני, והאחריות המעשית ושקול הדעת שלו הם גורמים מכריעים בעניין. אני מוכן לנהוג על פי הכרעת בית הדין בעניין זה וכפי שיורה בית הדין נעשה.

ד. תגובת התובע

חשוב מאוד שהחוב ייקבע בפסק דין כדי שהרב פלוני יתייחס לכך ברצינות הראויה. אני מוכן להגיע להסדר של פריסת תשלום: חצי מהסכום מיידית, ואת השאר בתשלומים חודשיים של 1000 ש"ח כל חודש, ובלבד שהנתבע יתחייב לעמוד בכך.

ה. נושאי הדיון

1. איסור הלנת שכר שכיר.
2. פיצויי פיטורין
3. הלנת שכר

ו. איסור הלנת שכר שכיר

איסור חמור זה חל עם תביעת העובד את שכרו (שו"ע חו"מ סימן שלט, י). כל יום שהמעסיק איננו משלם שכר ישנו איסור דרבנן כפי שמובא בדברי שולחן ערוך (שם סעיף ח): חייב ליתן לו מיד, ובכל עת שישהה עובר על לאו של דבריהם. ולכן הדין ברור שעל הנהלת הישיבה לשלם באופן מידי לתובע את שכרו בסך 33,371 ש"ח.

לפיכך, הנתבע מחויב לשלם באופן מידי 33,371 ₪ לתובע בגין שכר עבודה.

ז. פיצויי פיטורין

בעניין פיצויי הפיטורים, ישנו כלל גדול בהלכות שכירות פועלים (שו"ע חו"מ שלא, ב) "הכל כמנהג המדינה". במדינת ישראל בוודאי ישנו חוק ומנהג לשלם פיצויי פיטורין (בית הדין האזורי בתל אביב, פסקי דין רבניים, כרך ח עמ' 78-81).

שע"י ישיבת ההסדר-גבוהה שדרות

על פי החוק והמנהג שיעור הפיצויים הוא כשיעור משכורת חודשית לכל שנת עבודה, לא כולל נסיעות. אולם אם היו שינויים בסכום השכר החודשי במהלך שנות העבודה, יש לחשב לפי המשכורת האחרונה. לפי סך דמי הפיצויים הם בסך 5625 ש"ח.¹

לפיכך, הנתבע חייב לשלם 5625 ₪ דמי פיצויים.

ח. הלנת שכר

בענייןבקשת בא כוחו של התובע לחייב פיצוי / קנס על הלנת שכר.

היו שרוצים לחייב מכח דינא דמלכותא, או מדין תקנת הקהל או שזה מעין אומדנא שהסכימו ביניהם וכאילו שהתנו שאם יעכב המעביד את שכרו הוא ישלם פיצויים.

אבל נראה שקשה מאוד להוציא ממון מהטעמים הנ"ל כי גם החוק משאיר מקום לשיקול הדעת לגבי גובה הסכום - וההגיון של החוק מבוסס על שני דברים:

1. ריבית והצמדה על הכסף שנשאר אצל המעסיק.

2. קנס על העבריין שמלין שכרו.

ונראה שמה שקשור לרצון לחוקק "ריבית" - אין תוקף של דינא דמלכותא או תקנת קהל או תנאי שמחייב, ומה שקשור לעניין של קנס - במקרה שלפנינו בית הדין לא קיבל שום עדות או הוכחה שהמעסיק פשע או זלזל או התרשל.

נחלקו הראשונים אם תשלום עבור הלנת שכר הוי ריבית, החת"ס (שו"ת חת"ס ח"ה תשובה קמד) דורש טעמא דקרא ואומר שמפורש בפסוקים שיסוד איסור ריבית הוא "וחי אחיך עמך", ע"מ להחיות נפש, וזה לא קיים בהלנת שכר שכרי שהיא להחיות נפשו של שכיר. ור' שלמה זלמן אויערבך (כתר מחקרים כלכלה ומשפט ח"א עמ' 90) פוסק שבכל מצב כאשר מאחר את הפירעון שייך שם של קנס - "ואין כאן שכר המתנת מעות כי אם שיעור גודל העוולה".

הרב יעקב אריאל, רבה של רמת גן (הקדמה לספר "מלך ישראל") כתב שמכיוון שהצדדים חתמו בין לדין בין לפשרה, יש ביד בית דין רשות לקבוע קנס וזה יותר קל כי זה לא בא מהסכמת הצדדים מלכתחילה וזה לא בא מראש, אלא כקנס בית דין ובהתחשב במצב הכלכלי של הנתבע.

במקרה דנן שמדובר בישיבה, וכאמור לא הובאו לפנינו עדויות שהיא פשעה, לא נראה שזה נכון לקנס, ולכן אין לחייב את הנתבע בקנס או בהצמדה, במיוחד שהתובע לא הראה שנגרמו לו נזקים

¹ להלן אופן החישוב: המשכורת האחרונה היתה: 3000 ש"ח. התובע עבד 22.5 חודשים, כלומר, 1.875 שנים.

נחשב: 3000 * 1.875 = 5625 ש"ח.

שע"י ישיבת ההסדר-גבוהה שדרות

כספיים מהלנת השכר שאז היינו שוקלים לחייב מדינה דגרמי, אי לכך בית הדין אינו רואה לנכון לחייב דמי הלנת שכר.

לפיכך, הנתבע פטור מתשלום דמי הלנת שכר.

החלטה

1. הנתבע חייב לתובע 38,996 ₪.
2. אם הנתבע ישלם לתובע 19,498 ₪ בתוך שבוע ימים דהיינו עד 10/11/13, אזי את שאר הסכום הוא ישלם בעשרים תשלומים שווים מדי כל 10 לחודש לועזי החל מתאריך 10/12/13 ועד 10/8/14.
3. אם הנתבע יאחר ביותר משבוע באחד התשלומים החודשיים המוזכרים בסעיף 2 להחלטה, אזי יהיה עליו לשלם את כל יתרת החוב בתשלום אחד בראשון לחודש הלועזי הקרוב ביותר.
4. אם הנתבע לא ישלם לתובע 19,498 ₪ בתוך שבוע ימים דהיינו עד 10/11/13, אזי עליו לשלם לתובע 38,996 ₪ עד לראש חודש טבת תשע"ד, 4/12/13.

האמת והשלום אהבו

בזאת באנו על החתום

הרב דרור טוויל

הרב אריאל בראלי, אב"ד

הרב דוד פנדל